

СТАНОВИЩЕ

НА МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО N 22/1998 г.

В качеството си на заинтересувана институция по смисъла на чл. 18 ал. 2 от Закона за конституционен съд /ЗКС/ и чл. 21 ал. 1 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд, Министерството на външните работи изразява по искането на група народни представители от XXXVIII Народно събрание за установяване на противоконституционност на Решение на Народното събрание за вземане на акт от международни конвенции, протоколи и препоръки на Международната организация на труда /МОТ/ - обн., ДВ, бр. 68 от 1998 г., следното становище:

Министерство на външните работи счита, че оплакванията досежно съдържанието на процесното решение на Народното събрание са лишени от основание. Р България не е изразила съгласие чрез ратификация да бъде обвързана с конвенциите на Международната организация на труда /МОТ/ - предмет на Решението на Народното събрание от 10.06.1998 г. /обн., ДВ, бр. 68 от 1998 г./, които съгласно чл. 19 параграф 5 б. а) от Устава на МОТ подлежат на ратификация. Към Устава на МОТ България се е присъединила с Ньойския мирен договор /част XII/, подписан на 27.11.1919 г., обнародван като приложение към бр. 239/27.01.1920 г. на "Държавен вестник", и е в сила за България от 1920 г. Следователно, той е част от вътрешното право на страната по смисъла на чл. 5 ал. 4 от Конституцията и задължителното му тълкуване от Конституционния съд с решение N 7 от 2 юли 1992 г. по конституционно дело N 6 от 1992 г. /обн., ДВ, бр. 56 от 1992 г./. Като държава-член на МОТ България е ратифицирала общо 82 /осемдесет и две/ конвенции на МОТ /по данни на Министерството на труда и социалната политика/, сред които и седемте конвенции, определени от Административния съвет на МОТ като основни. В частност, през 1998 г. са ратифицирани Конвенция N 105 относно премахването на принудителния труд /обн., ДВ, бр.79 от 1998 г./, определена като основна, и Конвенция N 144 относно тристранните консултации за насърчаване прилагането на международните трудови норми /обн., ДВ, бр. 52 от 1998 г./.

Уставът на МОТ в чл. 19 параграф 5 б. б) задължава Р България като държава-член на МОТ да представи на компетентната власт конвенциите, приети на сесиите на Генералната конференция на представителите на държавите-членове, в срок 1 година след закриването на сесиите, "за приемането на закон или на мерки от друг характер". Същото задължение съществува и за препоръките на МОТ, които за разлика от нейните конвенции не подлежат на ратификация, съгласно чл. 19 параграф 6 б. а). По тълкуването на чл. 19 от Устава на МОТ Международното бюро на труда е издало Меморандум /Appr. 19 s. (Rev. 3), Geneva, 1991/, съгласно който за Правителствата на държавите-членове съществува задължението да

представят пред компетентните национални органи /законодателя/ всички международноправни инструменти, приети от Конференцията, без изключение и без разграничение между тях /конвенции и препоръки/. Това обаче не предполага каквото и да е задължение за Правителството да се предложи ратификация или приложение на въпросния инструмент. Държавата-член има единственото задължение, предвидено в чл. 19 параграф 5 б. е) от Устава на МОТ, да уведоми с доклад Генералния директор на Международното бюро по труда в каква степен са изпълнени или възнамерява да изпълни разпоредбите на конвенцията по законодателен или по административен път, чрез колективни трудови договори или по всякакъв друг начин, съответно, по отношение на препоръките - в каква степен са изпълнени или възнамеряват да изпълнят разпоредбите на препоръката, както и измененията на разпоредбите, които изглеждат или могат да изглеждат необходими, за да позволят да я приемат или да я прилагат /чл. 19 параграф 6 б. d)/. Тези задължения на държавите произтичат от спецификата на дейността на МОТ по изработването и инкорпорирането във вътрешното законодателство на стандартни и прогресивни трудовоправни норми. Всяка държава-член самостоятелно решава дали и кога да се обвърже с определена конвенция, като следва реда за това, установен в националното законодателство. Несъмнено, *обвързването* на страната следва да стане посредством ратификация, но с процесното решение на Народното събрание Р България не се е обвързала в този смисъл с изброените инструменти, приети на различните сесии на Конференцията на МОТ.

С решението за вземане на акт Народното събрание в съответствие с чл. 19 от Устава на МОТ отразява обстоятелството, че посочените в него инструменти на Конференцията на МОТ са му известни, и възнамерява в бъдещата си законодателна дейност да ги има пред вид. То е в съответствие с произтичащите от Устава на МОТ за страната задължения и не противоречи на изискванията и практиката на Организацията.

Относно понятието "вземане на акт", то е употребено и в Решение на Народното събрание /обн., ДВ, бр. 41 от 1992 г./ по повод конвенции и препоръки на МОТ. Конституционособразността на това решение на Народното събрание не е била оспорвана пред Конституционния съд.

С оглед на всички изложени аргументи, становището на Министерство на външните работи е, че искането на група /48/ народни представители от XXXVIII Народно събрание за установяване на противоконституционност на Решение за вземане на акт от международни конвенции, протоколи и препоръки на МОТ - обн., ДВ, бр. 68 от 1998 г. - е **неоснователно**.

София, 29 юли 1998 г.

МИНИСТЪР:

/Н. МИХАЙЛОВА/